

Spørgsmaalet var oppe ved første Behandling og blev drøftet fra forskjellige Sider. Jeg behøver ikke at komme videre ind derpaa. Jeg ved meget godt, hvad det er, man her vil til Livs. Man vil Lærebogsundersøgningen til Livs. Jeg kan godt indrømme, at den maatte hist og her stikke sit Hoved for stærkt frem i Religionstimerne, men de Herrer maa ikke tro — jeg kan heller ikke tænke mig, at de i Virkeligheden gaa ud derfra — at man ved Lovbestemmelser som disse kan ændre noget i det vedkommende Forhold. Det kommer virkelig ikke an paa, om vi i Loven skrive: Det og det skal der læres i Religion, men det kommer an paa, hvorledes Lærerne opfatte deres Hverv, og i den Henseende kan hverken Lovgivning eller Minister eller nogen anden gøre noget. Det ligger i Tidens Mand, i det Liv og den Barme, Læreren kan forstaa at lægge i sin Undervisning, og om han virkelig selv bygger paa et kristeligt Grundlag. Jeg misforstaaar aldeles ikke de gode Motiver, der ganske sikkert delvis ligge til Grund for det Forslag, der her er stillet fra Flertallets Side, men jeg kan ikke være blind for, at det vil kunne misforstaaes saaledes, at den Lærer skulde kunne gaa fri, der fører en ganske ukristelig Undervisning i Religion ude i Landet. Der er under Nr. 28 af et Mindretal stillet Forslag om at lempe paa dette Vndringsforslag ved at tilføje „og Luthers lille Katekismus.“ Jeg indrømmer, at man herved vilde bøde noget paa Manglerne. Det vilde i alt Fald klart vise, at vi staa paa et lutherist Grundlag, men jeg maa fraraade at foretage nogen som helst Forandring i Udtrykket „Religion“. Det kan, efter hvad jeg her har sagt, paa ingen Maade gøre Gavn, og saa vidt jeg stønner, gøre Skade, for saa vidt det hist og her ude i Landet kan bibringe Befolkningen den Mening, at det er en Indrømmelse over for dem, der ønske, at Religionsundervisningen skal bortfalde i Skolerne, og det vil jeg ikke være med til. Hvis det var Udtrykket „Religion“, man ønskede ombyttet med noget andet, skal jeg meget villig erkende, at „Religion“, naar man vil tage Ordet strengt, er mindre heldigt. Det burde maatte ombyttet med „Kristendomskundskab“, „kristelig Børnelærdom“ eller hvad man nu vil, men Ordet har dog paa den anden Side den Fordel, at det har Traditionens Hævd, og derfor mener jeg, at det bør blive ved Udtrykket, som det er.

Jeg kommer dernæst til Vndringsforslag Nr. 29. Det gaar ud paa en ganske ny Redaktion af Regeringsforlagets § 6, der omhandler Skoleplanen. Det vil ikke kunne overses, at Forslaget gaar ud paa en

langt større Frihed for de kommunale Skoleautoriteter, end de hidtil have haft. Navnlig vil jeg gøre opmærksom paa, at de Emner for Skoleplanen, der ere nævnte under Litra a. og b., hidtil udelukkende have været lagt i Ministeriets Haand, og at en Forandring i den Henseende vil betyde en Delegation af denne Myndighed, der vil have en altfor indgribende Betydning. Jeg kan derfor ikke tiltræde Forslaget, som det her foreligger, men jeg kan tænke mig en Ordning, der deler de Emner, der her ere foreslaede indførte i Skoleplanen, saaledes, at Litra a. og b., der angaa Skolernes Tal og Distriktsomraade, Lærernes Tal og den for dem fastsatte Lønning, henbistes til Afgørelse i en anden Skoleplan, der da, som Lovforslagets § 6 gaar ud paa, skulde fastsættes af Skolekommissionen og Kommunalbestyrelsen i Forening og indstilles til Stadsfæstelse af Ministeriet. I en Bestemmelse om en saadan Skoleplan vilde der være tilstrækkelig Plads for de Bestemmelser, der indeholdes i Vndringsforslag Nr. 20. Det vil altsaa kræve en Omarbejdelse af det sidste Vndringsforslag og Begyndelsen af Vndringsforslag Nr. 29. De Emner, der dernæst skulle omhandles i Vndringsforslag Nr. 29, Litra c., d., e. og f., ere da de egentlige Undervisningsbestemmelser, Undervisningstiden, Skolegangsortene, Undervisningsfagene, disses Timetal og det Maal, hvortil der i det enkelte Fag bør naas i hver Klasse. Disse Bestemmelser vilde passende kunne samles i en Undervisningsplan, hvis Udarbejdelse jeg ikke har noget imod at se lagt i Skolekommissionens Haand, saa at den fra Skolekommissionen, eventuelt, hvis man ønsker det, fra Kommunalbestyrelsen, indsendes til Skoledirektionens Stadsfæstelse. Jeg ser ikke, at der i og for sig er nogen Nødvendighed for at benytte Kommunalbestyrelsen som Mellemed, thi er der noget, der burde fortæres under Skolekommissionen, er det netop saadanne Spørgsmaal som Fagene, Timeantallet og sligt. Det har ikke, saa vidt jeg kan stønne, nogen økonomisk Betydning. Kun for de Spørgsmaal, der have økonomisk Betydning, mener jeg, at der er Grund til, hvis man overhovedet kommer ind paa en Omordning af Skolekommissionen, at lægge nogen Myndighed ogsaa for Fremtiden i Kommunalbestyrelsens Haand. Hvis der i disse sidste Tilfælde var Strid mellem Skolekommissionen paa den ene Side og Skoledirektionen paa den anden Side, burde Afgørelsen af en saadan Strid lægges i Ministeriets Haand, og det er, saa vidt jeg ser, ikke tilstrækkeligt, at Vndringsforslaget gaar